

АЗƏРБАЙҖАНЫН
ГЫЗЫЛ
УЛДУЗЛАРЫ

ЗОЛОТЫЕ
ЗВЕЗДЫ
АЗЕРБАЙДЖАНА

АЗƏРБАЙЧАН ССР
ЕЛМЛƏР АКАДЕМИЈАСЫНЫН
ТАРИХ ИНСТИТУТУ

АКАДЕМИЯ НАУК
АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ ССР
ИНСТИТУТ ИСТОРИИ

9(c)27

A40

ЧАНЫН ГЫЗЫЛ РБАЙДЖАНА УЛДУЗЛАРЫ

142603

Китаб-альбом тарих елмлери доктору, профессор Г. Э. МЭДЭТОВ, тарих елмлери доктору М. И. АББАСОВ, тарих елмлери намизди Р. Э. ЗЕЙНАЛОВ ва Л. С. БОРОДЕТСКИ тарафиндан хазырлаимышдыр.

Книга-альбом подготовлена доктором исторических наук, профессором Г. А. МАДАТОВЫМ, доктором исторических наук М. Г. АББАСОВЫМ, кандидатом исторических наук Р. Э. ЗЕЙНАЛОВЫМ и Л. С. БОРОДЕЦКИМ.

БАҚЫ
ИШЫҒ
1975

М. Ф. Ахундов ядына
Азәрбајҹан Республика
КИТАБХАНАСЫ

ӘНМӘДОВ ЧӘМИЛ МӘНӘММӘД ОҒЛУ
АХМЕДОВ ДЖАМИЛЬ МАГОМЕД ОҒЛЫ

Гвардија лейтенанты. Атычы взводу командир. Комсомолчу. 1924-чү илдә Азербайжан ССР-ин Чәбрайл районунун Чәбрайл кәндидә анадан олмушду.

18 яшында көнүллү оларак чәбһәзә кетмишдир. Икидлик вә мәрдилији илә дәфәләрлә фәргләнишдир.

1944-чү ил ијунун 25-дә Ч. Әһмәдов взводу илә бирликдә полјак кәнди Малыннн јахынлыгында чајы биринчи кечди. Онлар он саат әрзиндә гуршага гәдәр сујун ичәрисиндә дајанараг аташлә һиссәләримзин чајдан кечмәсинә көмәк етдиләр.

ССРИ Али Совети Рәјасәт һејәтинин 1945-чи ил 24 март тарихдә Фарманн илә Ч. М. Әһмәдова өлүмүндән сонра Совет Иттифагы Гәһрәманы ады верилмишдир.

Гвардија лейтенант. Командир стрелкового взвода. Комсомолец. Родился в 1924 году в селении Джебраил Джебранльского района Азербайджанской ССР.

В 18 лет добровольно пошел на фронт. Не раз отличался своей отвагой и мужеством.

25 июня 1944 года Ахмедов со своим взводом первым форсировал реку в районе польского села Малын. В течение десяти часов, стоя по пояс в воде, своим огнем удерживал переправу. Указом Президиума Верховного Совета СССР от 24 марта 1945 года Джамиллю Магомед оглы Ахмедову (посмертно) было присвоено звание Героя Советского Союза.

1944-чү илдә Ч. Әһмәдов артыг гвардијачы лейтенант вә атычы полкун командирин иди. Совет гошунлары гаршысы алынмаз сел кими Гәрба доғру ирәклядјирди. Дүшмән ваһимә ичәрисиндә гачсада, чәбһәнин ајры-ајры јерләриндә инәдә мугавимәт көстәрирди. Фашистлар вә гувәләрини Берјозин чајыннн јахынлыгына топламышдылар. Онлар бурда ијрмијә гәдәр пулемјот вә минаатан гурмуш, тәпәдән дырнага гәдәр силаһланмыш ики рота автоматчы чәмләшдиришдиләр.

Полк командирин гвардија лейтенанты Чәмил Әһмәдову вә башга взвод командирларини јанына чағырыб деди:

— Әһсән, ушаглаар, јахшы вурушурлуруз. Бирчә саат динчәләсәјдиннiz, јахшы оларды. һејф ки, инди мүмкүн дејил... Ағыр батаглыгдан адлајыб дүшмәннин архасына кечмәлисиннiz.

Ијунун 23-дә сүбһ тездән Ч. Әһмәдовун взводу дејилән јердә олду. Совет дөјүшчүләри кечдикләри јолда керијә гачан он беш алманы мәһв етдиләр. Мешә јолунун ајрычында Ч. Әһмәдовун взводуна даһа үч взвод гошулду. Сәнкәрә јатыб кизләндиләр. Чох кечмәдән ајагларыны зорла чәкән фашист колонунун өн дәстәси көрүнду.

Ачылан сәһәрин сүкутунда Ч. Әһмәдовун сәси ешидилди:

— Дүшмәнә аташ!

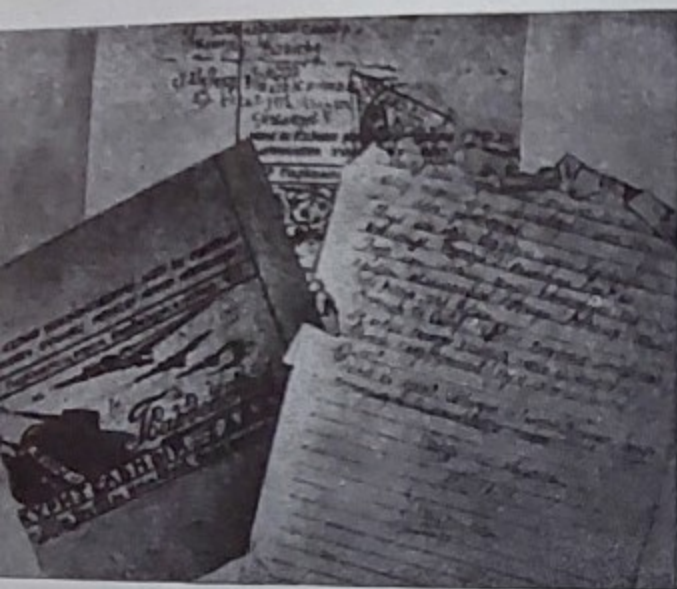
Дүшмән үзәринә аташ сели јағмаға башлады. Гачмаға јер јох иди. Автоматчыларымыз фашистләри архадан аташә тутмушдулар.

Бу вурушлардан бириндә Ч. Әһмәдов башындан ағыр јараланды. Зәифлијинә вә јарасына бахмајараг о, дөјүш мејданыны тәрк етмәди.

Рота командирин Чәмил Әһмәдова тибби һиссәјә кетмәји тәклиф етдикдә о деди:

— Нә гәдәр ки, әлләрим автомат тута билир, нә гәдәр ки, үрәјим дөјүнүр, дөјүш мејданындан кетмәјәчәјәм, јолдашларымдан ајрылмајачағам.

Ијунун 26-да Малын кәнди уғрунда вурушларда гвардија лейтенанты Ч. Әһмәдов гычындан ағыр јараланды. О, кетдикчә күчдән дүшүрду. һәр бир һәрәкәтин дозуләмәз ағры јарадырды, үрәјин су үчүн алышыб јанырды. Буна бахмајараг гәһрәман забит пулемјоту әлдән бурахмырды. Гәфилдән кәскин ағыр бир зәрба ону јериндән гопарыб кәнара туллады. Партајыш бир дә тәкрар олду. Көјә дирәнән

В 1944 году Д. Ахмедов был уже гвардии лейтенантом и командовал стрелковым взводом. Неудержимой лавиной двинулись на Запад советские войска. Враг в панике бежал, но на отдельных участках фронта оказывал упорное сопротивление. Фашисты сосредоточили свои силы у реки Березина. Здесь они установили около двух десятков пулеметов и минометов, сосредоточили две роты до зубов вооруженных автоматчиков.

Командир полка, вызвав к себе гвардии лейтенанта Джамиля Ахмедова и остальных взводных командиров, сказал: «Молодцы, ребята, хорошо дрались. Отдохнуть бы часок, но не время... Надо двигаться в обход по топким болотам...»

На рассвете 23 июня взвод Ахмедова был у заданной цели. По пути советские воины ликвидировали десятка полтора бегущих немцев. На развилке лесных дорог к взводу Ахмедова присоединились еще три взвода. Залегли и замаскировались. Вскоре появился, еле волоча ноги, головной отряд фашистской колонны.

— Огонь по врагу! — в тишине наступившего утра четко раздался голос Ахмедова. На колонну фашистов обрушился шквальный огонь. Бежать было некуда. Сзади тоже ударили из автоматов.

Во время одной из таких схваток Ахмедов был тяжело ранен в голову. Несмотря на слабость и боль, он оставался на боевом посту.

На предложение командира роты идти в санчасть Ахмедов ответил:

— Пока руки держат автомат, пока сердце бьется, я не брошу поле боя, не оставлю своих товарищей.

26 июня, в неравном бою за деревню Малы, гвардии лейтенант Ахмедов был тяжело ранен в бедро. Силы оставляли его. Каждое движение вызывало невыносимую боль, нестерпимо хотелось пить. Но герой-офицер не выпускал из рук гашетку пулемета. Резкий пронзительный свист — и его бросило куда-то в сторону. Еще один взрыв. Столб земли закрыл от него предвечернее голубое небо. Бомбы рвались вокруг. Ахмедов поднял голову вверх, черный след прочертил небо. Еще один фашистский стервятник бесславно закончил свой путь. Все стихло, только где-то высоко в небе летал советский истребитель. Гвардии лейтенант попытался подняться, но резкая боль свалила его на землю. Лежа на спине, он смотрел

Ч. М. Әһмәдов. 1942-чи
илин фотосу.

Дж. М. Ахмедов, Фото
1942 г.

Ч. М. Әһмәдовуң чабна
мәктублары.

Фронтные письма Дж.
М. Ахмедова.

широко раскрытыми глазами в небо, на котором появились первые звезды.

— Ушли, — шептали пересохшие губы Джамиля. Несколько часов он полз к деревушке Малын. Ночь полностью вступила в свои права. Время от времени, светились пунктиры трассирующих пуль, глухо доносились одиночные орудийные залпы. Только под утро санитары нашли Джамиля Ахмедова. Он истекал кровью и был без сознания. Ему оказали первую помощь. Санитарная машина увезла героя в далекий тыловой госпиталь. Там его окружили люди в белых халатах. Они сутками дежурили у постели тяжелораненного, боролись за его жизнь и победили. Джамиль Ахмедов каждый день просил врачей, как можно быстрее выписать и отправить его на фронт.

В те дни советские войска полностью освободили Белоруссию и вступили на территорию польской земли.

Ч. М. Әһмәдовун анадан олдугу Чәбрајыл рајонунда гојулмуш абидәси.

Памятник Дж. М. Ахмедову в родном Джебраильском районе.

Ч. М. Әһмәдовун орта мәктәбдә охудугу заман отурдугу парта. Бу партанын архасында отурмаг јалһыз ә’лачы шакирдләрә нәсиб олур.

Школьная парта, за которой сидел Дж. М. Ахмедов. Честь сидеть за ней предоставляется только отличникам.

Ч. М. Әһмәдовун гардашы јазычы С. Әһмәдов гәһрманын мазары өнүндә.

Брат Дж. М. Ахмедова, писатель С. Ахмедов у могилы героя.

